

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 216/2024-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED], zastúpenej [REDACTED] advokátom, [REDACTED], proti platobnému rozkazu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 19Up/1827/2023 zo 4. decembra 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

- Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 5. marca 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) označeným platobným rozkazom okresného súdu. Platobný rozkaz navrhuje zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.
- Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že okresný súd v upomínanom konaní napadnutým platobným rozkazom sťažovateľku zaviazal zaplatiť žalobkyni 3 526,64 eur s príslušenstvom.
- Jediný spoločník a konateľ sťažovateľky proti platobnému rozkazu nepodal odpor zo závažných rodinných dôvodov. Jeho manželke po vážnej nehode a náročnej rekonvalescencii bola doručená tesne pred vianočnými sviatkami (5. decembra 2023) pozvánka na nástup na liečebný pobyt v [REDACTED] s pevne daným nástupom 5. januára 2024. Konateľ sťažovateľky tak bol nútený vo veľmi krátkom čase zabezpečiť zdravotnú dokumentáciu pre nástup manželky na liečebný pobyt, starostlivosť o dve maloleté deti aj matku, ktorá je zdravotne odkázaná na pomoc rodiny. Podľa sťažovateľky obdobie, ktoré vytváralo objektívnu prekážku pre podanie odporu, trvalo až do 2. februára 2024, keď sa manželka konateľa (jediného spoločníka aj zamestnanca) vrátila z liečebného pobytu.

4. Po odpadnutí uvedených závažných důvodů a v zákonem předpokladané lhůtě 14. února 2024 stěžovatelka podala na okresním soude návrh na odpustění zmeškané lhůty společně s věcně odůvodněným odporem.

5. Okresní soud uznesením sp. zn. 19Up/1827/2023 z 22. února 2024 zamítl návrh stěžovatelky na odpustění zmeškané lhůty. V odůvodnění uznesení okresní soud uznal, že zranění a následná rehabilitace manželky konatele obchodní společnosti byla natolik závažnou a nepředvídatelnou okolností, že byla schopná ochromit fungování konatele v osobním a rodinném životě, ať při výkoně jeho funkce v obchodní společnosti.

6. Okresní soud však neuznal vymezení trvání této okolnosti, jako to prezentovala stěžovatelka, tedy až do ukončení léčebného pobytu. Podle okresního soudu bylo možné ospravedlnit zmeškaní lhůty v období od doručení platobního rozkazu (20. prosinec 2023) do nástupu manželky na léčebný pobyt (5. január 2024).

7. V této souvislosti okresní soud poukázal na to, že jedním z předpokladů řádného vykonávání činnosti právnické osoby je nepochybně i zabezpečení preberania zásielok jej určených, či už v listinnej, alebo elektronickej forme. Tiež poukázal na to, že konateľ ako štatutárny orgán je povinný vykonávať svoju pôsobnosť s odbornou starostlivosťou a v súlade so záujmami spoločnosti a všetkých jej spoločníkov (§ 135a Obchodného zákonníka). Výkon funkcie s odbornou starostlivosťou sa vzťahuje na všetky povinnosti uložené konateľovi zákonom, spoločenskou zmluvou, stanovami alebo rozhodnutím valného zhromaždenia.

8. Okresní soud neakceptoval ako dôvod na odpustění zmeškania lhůty osobnú starostlivosť konatele spoločnosti o členov jeho rodiny (dve maloleté deti a matka) počas celého léčebného pobytu manželky. Dôvodom bolo, že z návrhu nevyplývalo, že by deti potrebovali nepretržitú osobnú starostlivosť, keďže stěžovatelka uviedla, že denne navštevovali školu aj záujmové krúžky. Aj opatera ďalšieho člena rodiny bola zabezpečená, keďže matka konatele bola v rozhodnom čase umiestnená v domove sociálnych služieb.

9. Z uvedeného okresní soud urobil záver, že neprítomnosť manželky konatele síce bezpochyby narušila určitú rodinnú rutinu, ale taká okolnosť nemôže znamenať absolútnu, takmer mesiac trvajúcu rezignáciu na plnenie pracovných povinností fyzickej osoby, či už v postavení štandardného zamestnanca, alebo vo funkcii štatutárneho orgánu obchodnej spoločnosti. Konateľovi nič nebránilo navštíviť sídlo obchodnej spoločnosti počas dňa (keď boli deti v škole), hoc len na krátky, obmedzený čas (napr. práve s cieľom skontrolovanie obsahu elektronickej schránky obchodnej spoločnosti, resp. zabezpečenia jej prehliadania z domáceho prostredia prostredníctvom „čítačky“, ktorú si mohol so sebou vziať).

10. V súvislosti s námietkou, že stěžovatelke nebola doručená notifikácia o doručení elektronickej správy, okresní soud poukázal na § 32 ods. 6 zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) (umožňujúceho uplatnenie fikcie doručenia), podľa ktorého od 1. novembra 2017 platí, že potom, keď bude doručená správa z orgánu verejnej moci obsahujúca úradné rozhodnutie (napr. aj platobný rozkaz), postačuje, ak sa povinná osoba prihlási do svojej elektronickej schránky a hoci ju nepreberie (to znamená, že neklikne na tlačidlo „prevziať“) a márne uplynie úložná lehota, na rozhodnutie sa bude pozerať ako na doručené a začnú plynúť príslušné lhůty. Uvedené však

rovnako platí aj pre prípad, že je elektronická schránka aktivovaná na doručovanie a adresát si v úložnej lehote nepreberie zásielku (t. j. do elektronickej schránky sa vôbec neprihlási) a o jej doručení sa (reálne) ani nedozvie.

11. Sťažovateľka podanou ústavnou sťažnosťou prioritne brojí proti platobnému rozkazu, o ktorom tvrdí, že vôbec nemal byť vydaný. Uvádza, že žalobkyňa (Bratislavská vodárenská spoločnosť, a.s.), vychádzajúc zo svojho cenníka, si uplatňovala sankciu za neoprávnené vypúšťanie odpadových vôd a vôd z povrchového odtoku do verejnej kanalizácie na konkrétnom odbernom mieste. Sťažovateľka však so žalobkyňou neuzatvorila žiadnu zmluvu. Za takého stavu potom neboli splnené obligatórne podmienky pre vydanie platobného rozkazu.

12. V nadväznosti na uvedené je podľa názoru sťažovateľky irelevantné, či lehota na podanie odporu bola zmeškaná.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

13. Predmetom ústavnej sťažnosti je námietka o porušení práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy) a spravodlivé súdne konanie (čl. 6 ods. 1 dohovoru) napadnutým platobným rozkazom okresného súdu.

14. Systém ochrany základných práv a slobôd zaručených ústavou a ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich zo záväznej medzinárodnej zmluvy je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany základným právam a slobodám, resp. ľudským právam a základným slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 127 ods. 1 a čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd, resp. ľudských práv a základných slobôd (čl. 144 ods. 1 a 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy). Všeobecné súdy sú tak ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (I. ÚS 207/2020).

15. Zároveň zo znenia § 132 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) vyplýva, že ústavná sťažnosť je neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

16. Ústavný súd uvádza, že proti platobnému rozkazu, ktorý je vydaný v upomínacom konaní, môže žalovaný podľa § 11 ods. 1 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov podať odpor. Podaním odporu sa platobný rozkaz zrušuje; to neplatí, ak bol odpor odmietnutý.

17. Je potrebné konštatovať, že sťažovateľka ústavnou sťažnosťou napadla iba platobný rozkaz (nenapadla uznesenie okresného súdu, ktorým bolo rozhodnuté o jej návrhu na odpustenie zmeškania lehoty). Preto je potrebné z tohto uznesenia vychádzať.

18. Ak sťažovateľka nepodala (podľa nespochybného uznesenia okresného súdu o neodpustení zmeškania lehoty) odpor v akceptovateľnom časovom odstupe od odpadnutia prekážky, tak nemožno prijať záver, že využila právny prostriedok nápravy a splnila tak požiadavku podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

19. Na základe uvedeného ústavný súd podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol ako neprípustnú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. apríla 2024

Robert Šorl
predseda senátu